

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-00263/2013-ERU

V Jihlavě dne 8. ledna 2013

Číslo jednací: 00263-3/2013-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 87 téhož zákona vedeném pod sp. zn. 00263/2013-ERU s obviněným, kterým je [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 90 odst. 1 písm. k) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, rozhodl

takto:

I. Obviněný, [REDAKCE]

[REDAKCE], se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, prováděl dne 6. září 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Chotěnice, na pozemku p. č. 192/3 zemní práce v souvislosti s realizací stavby „rodinný dům a vodovodní přípojka v Heřmanově Městci - místní část Chotěnice“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 90, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu, dopustil přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

II. Dle ust. § 90 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se obviněnému, [REDAKCE], za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání

a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ukládá **pokuta ve výši 4 000 Kč** (slovy: čtyři tisíce korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 00213.

Odůvodnění

I. Úvod

Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), přistoupil k vydání příkazu ve věci možného podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, kterého se měl [REDAKCE] (dále jen „obviněný“), dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 6. září 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Chotěnice, na pozemku p. č. 192/3 zemní práce v souvislosti s realizací stavby „rodinný dům a vodovodní přípojka v Heřmanově Městci - místní část Chotěnice“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 90, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu.

Příkaz byl vydán na základě výsledků kontroly, zahájené dne 29. listopadu 2012 podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola byla provedena na základě pověření Úřadu [REDAKCE] ze dne 20. listopadu 2012, vydaného ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. V rámci kontroly bylo provedeno dne 29. listopadu 2012 místní šetření a byl z něj pořízen záznam [REDAKCE]. Na základě provedeného šetření byly kontrolovanou osobou Úřadu předány podklady, které kontrolní orgán požadoval při zahájení kontroly.

II. Kontrolní zjištění

Při kontrole bylo zjištěno, že obviněný prováděl dne 6. září 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Chotěnice, na pozemku p. č. 192/3 zemní práce v souvislosti s realizací stavby „rodinný dům a vodovodní přípojka v Heřmanově Městci -

místní část Chotěnice“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 90, v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 2579 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 90 minut), v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu k 67 odběratelům.

Vzniklé poškození středotlakého plynárenského zařízení bylo okamžitě nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, tj. společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, který z místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu. Zjištěné skutečnosti o důsledcích počínání obviněného v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení [REDAKCE] ze dne 6. září 2012 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynovodu [REDAKCE] ze dne 12. září 2012. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem zemního plynu uhradil obviněný bezezbytku.

Šetřením Úřadu bylo zjištěno, že stavebně technická činnost byla realizována na základě souhlasu s provedením ohlášené stavby, vydaného stavebním úřadem, Městským úřadem Heřmanův Městec, se sídlem náměstí Míru 4, 538 03 Heřmanův Městec, ke zřízení stavby na vymezených pozemcích katastrálního území Chotěnice pod č. j. [REDAKCE] dne 14. června 2010. Veškeré práce související s vybudováním vodovodní přípojky k novostavbě rodinného domu prováděl obviněný svépomocí.

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení je obsaženo ve stanovisku společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., zn. [REDAKCE], ze dne 1. srpna 2012. Platnost stanoviska je 12 měsíců ode dne vydání. Existence plynárenského zařízení byla obviněnému známa rovněž z projektové dokumentace. Vytyčení plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno až dne 17. září 2012, tedy po poškození středotlakého plynovodu.

K samotnému poškození středotlakého plynovodu došlo tak, že v místě předpokládaného křížení středotlakého plynovodu s vodovodní přípojkou provedl obviněný ruční výkop sondy, při které byl středotlaký plynovod odhalen. Při následných výkopových pracích byl v blízkosti středotlakého plynovodu nalezen větší kus betonu, který bylo nutné rozbít, aby bylo možno realizovat vodovodní přípojkou. Při rozbíjení tohoto betonového kusu došlo dne 6. září 2012 k proražení středotlakého plynovodu a následnému úniku zemního plynu. Rozbíjení betonového kusu bylo prováděno ručně. Uvedené skutečnosti potvrdil obviněný v záznamu o místním šetření ze dne 29. listopadu 2012.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu a jsou uvedeny také v Protokolu [REDAKCE] o výsledku kontroly ze dne 11. prosince 2012, se kterým byl obviněný, [REDAKCE], dne 13. prosince 2012 prokazatelně seznámen

při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu, a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

III. Vyjádření obviněného k protokolu o výsledku kontroly

Obviněný se k protokolu o výsledku kontroly nikterak nevyjádřil, ani nevznesl námitky k průběhu kontroly či jejím závěrům.

IV. Průběh příkazního řízení

Správní orgán v souladu s ust. § 87 zákona o přestupcích, kdy na základě podkladů obsažených v kontrolním spisu není pochyb o tom, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil, přistoupil k vydání příkazu o uložení pokuty.

Obviněný sám potvrdil v záznamu o místním šetření ze dne 29. listopadu 2012, že to byl on, kdo prováděl zemní práce dne 6. září 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Chotěnice, na pozemku p. č. 192/3 zemní práce v souvislosti s realizací stavby „rodinný dům a vodovodní přípojka v Heřmanově Městci - místní část Chotěnice“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 90. Skutečnosti zjištěné při kontrole potvrdil podpisem Protokolu [REDAKCE] o výsledku kontroly ze dne 11. prosince 2012, přičemž se k protokolu o výsledku kontroly nevyjádřil ani k němu nevznesl námitky. Rovněž v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení [REDAKCE] ze dne 6. září 2012 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynovodu [REDAKCE] ze dne 12. září 2012 se uvádí, že narušení ochranného pásma způsobil obviněný.

Správní orgán tak měl bezpochyby dostatek důkazů o tom, že to byl právě obviněný, kdo se dopustil přestupku. V rámci příkazního řízení správní orgán taktéž zkoumal, zda nejsou naplněny důvody, pro které nelze příkaz vydat. Z předloženého spisového materiálu nicméně nevyplývalo, že by obviněný byl zbaven způsobilosti k právním úkonům či by jeho způsobilost k právním úkonům byla omezena ve smyslu ust. § 87 odst. 2 zákona o přestupcích.

V. Popis skutkového stavu věci

Stavebně technická činnost byla realizována na základě souhlasu s provedením ohlášené stavby, vydaného stavebním úřadem, Městským úřadem Heřmanův Městec, se sídlem náměstí Míru 4, 538 03 Heřmanův Městec, ke zřízení stavby na vymezených pozemcích katastrálního území Chotěnice pod č. j. [REDAKCE] dne 14. června 2010.

Zemní práce v katastrálním území Chotěnice, na pozemku p. č. 192/3 byly prováděny v souvislosti s vybudováním vodovodní přípojky k novostavbě rodinnému domu. V rámci těchto prací bylo nutné rozbít větší kus betonu, aby bylo možné vodovodní přípojku realizovat, což prováděl obviněný ručně. Touto činností došlo k proražení plynárenského zařízení.

Obviněný tedy prováděl dne 6. září 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Chotěnice, na pozemku p. č. 192/3 zemní práce v souvislosti s realizací stavby „rodinný dům a vodovodní přípojka v Heřmanově Městci - místní část Chotěnice“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 90. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky zemního plynu k 67 odběratelům a k úniku zemního plynu v celkovém množství 2579 m³ s dobou trvání úniku 90 minut.

Vzniklé poškození středotlakého plynárenského zařízení bylo okamžitě nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který z místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem zemního plynu uhradil obviněný bezzbytku.

Obviněný o existenci plynárenského zařízení věděl z vyjádření správce o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby a projektové dokumentace. Vytyčení plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno až po poškození středotlakého plynovodu.

VI. Právní hodnocení

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V českém trestním a přestupkovém právu se (téměř shodně) rozlišuje zavinění úmyslné (úmysl přímý nebo nepřímý či eventuální) a zavinění nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

K naplnění nedbalosti vědomé je potřeba, aby pachatel věděl, že může způsobem uvedeným v zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí. Nezáleží přitom na tom, do jaké míry si byl jist nebo doufal, že se mu toto nepodaří. Co se týče nedbalosti nevědomé, jedná se o situace, kdy pachatel nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl

a mohl. V daném případě lze potvrdit, že obviněný věděl, že může porušit zákonem chráněný zájem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí. Nicméně vzhledem k tomu, že jedním ze znaků přestupku jako takového je pouhé zaviněné jednání obviněného, nemá správní orgán za potřebné dále rozebírat úvahy o tom, zda jednání obviněného naplňuje znaky vědomé či nevědomé nedbalosti, postačí, že je prvek zavinění přítomen.

Z ust. § 3 zákona o přestupcích vyplývá, že k odpovědnosti pachatele za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Z energetického zákona přitom nevyplývá, že by se nutně muselo jednat o úmyslný přestupek v případě přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Přestupku ve smyslu ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona se dopustí fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval přestupkem ve smyslu výše uvedeného ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu stanoveného v ust. § 68 odst. 3 téhož zákona. Z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona přitom vyplývá, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Toto ustanovení stanoví skutkovou podstatu přestupku ohrožovacího.

Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně navíc ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje též kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl obviněný, který svými vlastními silami prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Správní orgán se tak při posuzování přestupku obviněného mimo jiné zabýval skutkovým průběhem jeho jednání (tedy zejména, zda činnost prováděl v ochranném pásmu

a zda věděl, že činnost, kterou provádí, podléhá omezení ve smyslu energetického zákona), dále pak mimo jiné otázkou, zda obviněný prováděl zemní práce s maximální opatrností.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Tím, že obviněný prováděl dne 6. září 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Chotěnice, na pozemku p. č. 192/3 zemní práce v souvislosti s realizací stavby „rodinný dům a vodovodní přípojka v Heřmanově Městci - místní část Chotěnice“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 90, postupoval tak v rozporu s díkci ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Obviněný svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 2579 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 90 minut), v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu k 67 odběratelům.

Správní orgán bezpochyby prokázal, že obviněný prováděl svou činnost v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti souvislého prostoru 1 metru od středotlakého plynovodu. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo souhlasu s umístěním stavby, přičemž pokud není podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu. Tím, že obviněný svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že svou činnost prováděl v prostoru ochranného pásma.

Správní orgán v rámci řízení prokázal, že vlastní existence plynárenského zařízení byla obviněnému známa z vyjádření správce plynárenského zařízení a příslušné projektové dokumentace. Obviněný si tak musel být vědom, že se při provádění této činnosti nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a má tedy povinnost postupovat v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Přesto takto nepostupoval.

K samotnému poškození středotlakého plynovodu došlo při rozbíjení betonového kusu, při kterém došlo k poškození plynovodu v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona.

Ust. § 68 energetického zákona zakazuje v ochranném pásmu plynárenského zařízení provádět činnosti, které by mohly ve svých důsledcích ohrozit tato zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Tento kategorický zákaz je tedy legislativně upraven z důvodu ochrany plynárenských zařízení, kolem kterých se ochranné pásmo nachází. Smyslem uvedeného ustanovení tak nemůže být pouze zákaz činností obecně nebezpečných,

ale všech činností, které by toto zařízení mohly ohrozit, tj. i běžných činností prováděných tak, že k ohrožení plynárenského zařízení dojde. Je tedy nezbytné provádět veškeré pracovní činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení. Provádění zemních prací souvisejících s vybudováním vodovodní přípojky k novostavbě rodinného domu v místě, kde se nachází ochranné pásmo zařízení plynárenské soustavy, takovouto činností nepochybně je. Správní orgán uvádí, že postup obviněného v posuzovaném případě přitom nelze chápat jako bdělý postup ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenské zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob. Obviněný svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 2579 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 90 minut). Svým jednáním tak obviněný ohrozil spolehlivost a bezpečnost provozu dotčeného plynárenského zařízení.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že nejde o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin. Vzhledem k tomu, že dané jednání nenaplnňuje znaky žádného trestného činu, a s ohledem na výše uvedenou úpravu energetického zákona, lze vyloučit znak přestupku spočívající v tom, že přestupkem není jednání, které zvláštní právní zákon upravuje jako správní delikt.

Podle ust. § 2 odst. 2 zákona o přestupcích přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.

Z podkladů příkazního řízení jednoznačně vyplývá, že obviněný přestupek nespáchal za účelem odvracení přímo hrozícího nebo trvajícím útoku na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozícího zájmu chráněnému zákonem.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že obviněný v rozporu s ust. 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 6. září 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Chotěnice, na pozemku p. č. 192/3 zemní práce v souvislosti s realizací stavby „rodinný dům a vodovodní přípojka v Heřmanově Městci - místní část Chotěnice“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 90, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu.

Tímto svým jednáním se dopustil přestupku ve smyslu ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

VII. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ust. § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Za přestupek ve smyslu zákona o přestupcích lze uložit pokutu do 1000 Kč, nestanoví-li zvláštní část tohoto zákona nebo jiný zákon pokutu vyšší.

Úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Podle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč.

Z ust. § 13 odst. 2 zákona o přestupcích vyplývá, že v příkazním řízení lze uložit pokutu do výše 4000 Kč.

V souladu s ust. § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným v příkazním řízení.

Správní orgán má za to, že obviněný nevyložil veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem prováděné činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy požadováno a ne zvolil pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození podzemního středotlakého plynárenského zařízení nedošlo. Tuto skutečnost vnímá správní orgán jako přitěžující, neboť pokud by si obviněný počínal bděle, k narušení plynárenského zařízení nemuselo nezbytně dojít.

Porušení povinnosti vyplývající z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona považuje správní orgán za velmi závažné, a to z důvodu účelu dotčené právní normy. Správní orgán zastává názor, že poškozením plynárenského zařízení může být způsoben závažný následek, který může ohrozit spolehlivost a bezpečnost plynárenské soustavy jako takové. Především se jedná o možný únik plynu do ovzduší, možné přerušování dodávky konečným zákazníkům

a také možnost, že nedodržením stanovených povinností a právních předpisů může dojít k ohrožení zdraví a života zúčastněných osob. Zejména z důvodu možného ohrožení života a zdraví osob jsou pro práci v ochranném pásmu stanovena přísná pravidla a podmínky, které se musejí bezpodmínečně dodržovat.

Nutné je hodnotit i to, zda pachatel spáchal přestupek konáním nebo opomenutím, jakou mělo jednání pachatele povahu, jakož i jaké prostředky použil pachatel při spáchání přestupku. Obviněný přestupek spáchal svým aktivním konáním. Jako polehčující okolnost správní orgán hodnotí způsob spáchání přestupku, kde přihlíží zejména k tomu, že zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení byly prováděny ručně. Nicméně obviněný měl i v takovém případě postupovat s maximální opatrností.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného přestupku, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Obviněnému je vytýkáno, že poškodil středotlaký plynovod PE d 90 a v důsledku tohoto poškození došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové hodnotě 2579 m³, v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu k 67 konečným zákazníkům. Tyto údaje vypovídají o poměrně vysoké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které obviněný narušil, a správní orgán k této skutečnosti přihlédl při stanovení výše pokuty jako k přitěžující.

U posuzování okolností, za nichž byl přestupek spáchán, kdy se jedná o subjektivní a objektivní okolnosti, které závažnost přestupku snižují (např. pachatel spáchal přestupek v duševním rozrušení, pod vlivem tíživých osobních poměrů atd.) nebo zvyšují (např. pachatel přestupek páchal po delší dobu, dopustil se více přestupků atd.), nedospěl správní orgán k závěru, že by byly dány jakékoliv okolnosti, které by měly vliv na snížení nebo zvýšení odpovědnosti pachatele za daný přestupek. V průběhu příkazního řízení nevyšly najevo žádné skutečnosti, které by prokazovaly, že by obviněný spáchal přestupek v duševním rozrušení, pod vlivem tíživých osobních poměrů, či naopak že obviněný přestupek páchal po delší dobu či se dopustil více obdobných přestupků.

U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. Totéž platí, pokud se týče úmyslu přímého a nepřímého, respektive nedbalosti vědomé a nevědomé. Míru zavinění může ovlivnit například rozrušení pachatele, jeho příprava na spáchání přestupku či jeho promyšlenost. Ze závěrů příkazního řízení lze vyvodit, že obviněný nechtěl úmyslně narušit ochranné pásmo plynárenského zařízení. Vzhledem k tomu tak správní orgán neúmyslné jednání obviněného považuje za polehčující okolnost.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Při poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání po dobu 90 minut. Tuto skutečnost nemohl však obviněný více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil

jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty jako k polehčující okolnosti.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přestupku. Na druh a výměru sankce má kupříkladu vliv, zda jde o osobu dosud za přestupek nepostiženou nebo známou příslušnému správnímu orgánu pro časté opakování uvedených protiprávních jednání (recidiva). Obviněný zaplatil způsobenou škodu v plném rozsahu, přičemž tuto skutečnost chápe správní orgán jako polehčující. Úřad nemá povědomí o tom, že by s uvedeným obviněným bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že obviněný se přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Tuto skutečnost je nutné zohlednit i v případě rozhodování o přestupku.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů obviněného. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným pachatelem, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s obviněným. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán tedy odhadl, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tedy spíše v symbolické výši, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení podnikání či existence obviněného a nemůže mít tedy likvidační charakter. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněného. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce. Pokud by pokuta neměla negativní vliv na trestaného, neplnila by svou funkci represivní a individuálně preventivní. Zaplacení pokuty se tedy obviněného jistým způsobem dotkne, vznikne mu určitá újma na majetku. Obviněný pokutou uloženou ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, však nebude ohrožen na své existenci, jeho chod nebude zásadním způsobem omezen, na druhé straně nicméně pocítí dopad uloženého správního trestu i v rovině materiální.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán taktéž rozhodl v souladu se zásadou uvedenou v ust. § 2 odst. 4 správního řádu, kdy má povinnost dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

V příkazním řízení je obviněnému výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 4 000 Kč, a to za přešůpek podle energetického zákona.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 87 odst. 4 zákona o přestupcích podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Eva Dlouhá, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly